

Jumala armastus

Patt on nii võimas, et meie ei suuda temast wabaneda. Ta walitseb meie meeli, ja meil ei ole võimu oma meelsust muuta. Mõned inimesed püüavad ise end wähehaaval harjutamise abil patust wabastada. Kuid kõik meie wagadus ja head teod, nii palju kui see meie eneste waimust ja lihlikust püüdest tuleb, on ebapühad. Nõnda nimetab Kristus juutide ennastarmastawat, ifediget ja halastamatut wagadust nende suurimaks patuks. Ja siiski pidasid nad end oma wanemate seadmis-tes laitmatuiks ja oma wagadusepüüetes tõelikult headeks inimesteks. Ka Paulus ütles, et tema oli „laitmatu õiguse poolest, mis käst on.“ (Wil. 3, 6.) Aga ta hiljem siiski ütles, et „ma arwan jeda kõik pühkmed olevat.“ Patt on meid täielikult mürgitanud, ja selle mõju on meid nii waimust kui ihulikult nõnda oheldanud, et meie ei suuda temale vastu panna. „Ükski ei wõi mitte wenda lunastada ega Jumalale lunastamise hindu tema eest anda.“ Laul 49, 8.

Sellele suurele patuwõimule asetab Jumal vastu oma armastuse. Teist parandawat ja päästwat wäge ei ole üldse olemas. Ei wiha ega noomimine, ei käif ega selgitamine aita midagi, waid ainult armastus. Pühakiri ütles, et „tundmine teeb uhkeks, aga armastus parandab.“ See Jumala armastus on täiuslik ilma inimeje kaasa aitamata. Ta ei ootagi meie kaasarmastust. Meie häda on temale küllaldasjeks põhjuseks, et meid aidata. Tema ei talita mitte selle waestewarjupaiga isa wiisi, kelle juure tuli üks näljane ja nürudes poisikene, paludes temalt wõmaja. Kui pois palus temalt toitu ja ulualust, siis see fordaarmastaja isa küsis temalt isikutunnistust ja soowitust. Külmast wäriw poisi ke tõstis oma mõlemad käed üles, näidates oma wiltsjat rõiwastust ja ütles: „Kas siis see ei ole weel küllaldane soowitus?“

Taewa armastus aga ei ole niigi kaua oodanud, kui inimene oma palwe esitas. „Aga Jumal näitab wälja oma armastust meie vastu, et Kristus meie eest on surunud, kui meie alles patused olime.“ Room. 5, 8. Armulikisel isal ülewal on waeulikku, wastupanija ja kangekaelse inimlapse jaoks ainus wastus, nimelt: Omnistegija armastus. Kui ta meid juba siis armastas, kui me waenlased ja patused olime, siis ta on kõiki inimesi armastanud, ja sellest pole ükski wälja jäetud. Kui me mõtleme kõikidele wigastele, kurjategijatele ja eba-loomulikule, — patu tulemusle selle mitmejulgusel

kujul, — Jumala arm ümbritseb neid kõiki sama kindlalt kui Jumal armastab patuseid. Armastus on elu, ja kus elu on, sinna tungib armastuse elustaw wägi.

Eks me ole ifegi sagedasti näinud, kuis juured patused on muutunud järelemõttelejaks ja pehmeiks, kui neid koheldi armastusega? Igawene armastus mõjutab alati meie kõwaks muutunud südameid. Ükski inimene ei ole jelleks liiga waene ega alatu, et Kõigewägewama armastus tema südamele ei kõneleks. Olgu see kas ema-armastuses, mis mõnegi eksteelajatu eluteele kuldseid kiiri jaadab wõi looduse auliste mõjutuste läbi, mis täidab südamet salajase igatsusega.

Tema lasseb kõikide üle päiwise paista ja annab wihma nii kurjadele kui headele. Kõik armastus, mis meie inimesed wõime üles näidata, ifegi ema-armastus, on kui till wett mere kõrwal. Jumala töotus on: „Ma olen sind igawese armastusega armastanud.“

Jumal pakub igale patusele täielikku andestust. See andestamine ei ole millegagi piiratud ega millestki olenevaks tehtud. Mitte meie meeleparandamine ei kutsu esile andestamist, waid andestamine meie meeleparandamise. Oleks äralepitamine meie meelsusest olenew, siis see oleks eba-kindlal alusel, sest kõik inimesed on muutlikud. Küüd on aga waba, piiramatu Jumala armastus meie pattude andestamise aluseks, seepärast wõime jelles kindlad olla. Jumal ootab, et me tema armastuse ainult vastu wõtaksime.

Armastuse saladus seisab jelles, et Jumal on jellesse ajetanud oma wäe. See on wägi, mis hoiab alal elu. Seega ainult Jumala armastus wõib surma ja pattu ära wõita. Kas me mõistame jeda armastust? Jumal armastab meid patustena ja lepib meid waenlastena. Tema ei oota meilt jelleks mingit ohwrit, ei meie wastutulekut ega endaparakust, ta ootab meid endid. Meie pääsmine oleneb ühendusest Jumalaga. Meie wõime tulla just nii kui me oleme. Sellele alusele põhjendas Paulus oma lootuse, üteldes: „Sest mina olen see peale julge, et ei surm ega elu, ei inglid, ei würestid ega wägewad, ei see, mis praegu, ega see, mis tulew, ei kõrgus ega sügawus ega ükski muu loom ei wõi meid lahutada Jumala armastusest, mis on Jeesuse Kristuse meie Issanda sees.“

B. Dr. ainetel M. B.

Kus on sinu vend ? ...

**Naismisjonär A. Nuka kõne, peetud Tartus
Tallinna MV noorte külaskäigu puhul.**

Mulle meeldib, et lugupeetud kuulajad on täna lahelt pühendanud mõned hetked omaist kallist ajast, et võime üheskoos mõelda sellele ülitähtsajale mõttele: Jumala armastuse avaldus armuvalu- tuses. Meie, kes me täna siin oleme, oleme vaid Jumala armust, mida me oleme. Kuid kas kõik inimesed on sellest armust teadlikud? Jumala ees on kõik maailma rahvas sama väärtuslikud; ei ole rahvuse ega värvi vahet. Arm on mõeldud kõigile, sest terve inimkond on Jumala ühine pere. Juba algul, kui Kain oli tapnud oma venna Abelit, Jumal küsis temalt: Kus on sinu vend? Kui pidi Kain teadma ja aru andma oma venna käefäigust. Müüd kus inimpere on võrdsunud võr- ratuks inimmasšiks, on ühtekuuluvuse tunne märksa nõrgenenud. Siiski see vana küsimus: kus on sinu vend? on ka täna veel maksjav.

Mul on olnud võimalus tutvuneda mõne meie kaasvenna elu-oluga Aafrika pinnal. Mõtlen, et ehk ka teid huvitab, kui kirjeldan teile mõnda nende oluforrast. Valun lahelt mulle wainus järgneda. Nähkem wainufilme ees meie kaas- wenda Sarah Konnoh't. Umbes 80 aastat on üks- teise järele üle tema weerenud. Ta nägu on süinge ja forhtus. Tema nooruse ilu ja jõud on juba ammu temalt lahkunud. Tema kuju, mis omal ajal oli sirge ja andis talle hea väljanägemise, on müüd ettepoole wajunud ja nõrk. Tema pead ehib juba walge juuks ja ta hääl wäriseb. Üks wana kalts katab tema kuivanud keha öökülmade eest, ja mudaseintega, afendeta onnike on ta wanaea ulualune. Hommikust õhtuni istub ta oma ütti ees bambusematil ja ennustab oma ja naabrite tulewikku nõidarstilt ostetud kivi-kestega, mida ta nstawat ühest hunnikust teise tõstab. (Misjonär kuulwab poodiumi kivi-kestega, mida ta Aafrikast Sarah Konnoh't kaasa toonud. Kivi-kesed, mil- lede seas on ka õlipalmiseemneid, konnakarpe, raua- tülle ja üks wana murdunud luff, on roostetanud plektoosis, mis on ka Sarah Konnoh'l nende pani- paigaks olnud.) Kui teda tabab mingisugune hai- gus, siis ruttab ta kiirelt nõidarsti juure abi saa- ma. Wiimane wägagi ihaldab head fissetulekut, ja nii on wastaw rohi kohe walmis. See on kas lihtne pael bambuse kindudest, mida tuleb siduda walutawa liikme ümber, wõi on see midagi keeru- lisemat, nagu jahwatatud riisi, konnakarvide, seem- nete, rauaraajufeste jne. segu. (Näitab paela, mida Sarah Konnoh on nõidarstilt saanud). See peab siis kannatajale otsekohesest abi andma. Abi jääb aga kahjuks alati tulemata . . .

A. Nuka Tallinna noorte misjonireisi puhul
— käes Aafrikast toodud nõidus-esemed.

Seidame forraks pilgu üle teise meie kaaswen- na ellu — tema nimi on Momo. Tema on füüsi- listest tugev, laiadlaline, pikk — hea väljanägemis- jega mees. Nstume talle ligemale. Tal on näol, kätel ja jalgel imelised märgid. Need on ford ol- nud tema arwates kurjawainude väljapääsu teed. Mõne süjemise haiguse puhul on ta neid lõigata lastnud, arwates, et kurjad wainud teda siis ra- hule jätawad ja temast lahkuwad. Nstume ta ütti. Seintel ripuwad mitmed mürgised nooled. Mendega on ta nii mõnele kaaswennale emneagse otja teinud. Nstume ta ütitaugusse õue. Siin seisab suur kivi hästi forraspeetud maalapil. Meie näeme kuidas Momo aupakklikult sellele kivilise ligi- neb. Mis tal käes on? Kaus täis keedetud riisi ja tapetud kanapoeg. Need wiib ta lepitusohwriks wainudele mõne wastfordasaadetud kuriteo eest. Ta teeb jeda suurimas tõsiduses, sest ta nägi omi wanemaid nii talitawat. Lähme ta põllule. Lop- jakas riisivali terwitab meid seal. Kuid midagi omapärast puutub meie silma. Üks wäike palmi- lehtedest katuseke umbes poolteise jala kõrgusel maast on paigutatud keset wälja ja wäikejed kim- bukesed on seotud selle alla. Mis on need? Need on nõidarstilt ostetud wahendid waraste ärahoid- mijeks põllult. Ükski pärismaalane ei julge sealt põllult midagi endale omandada, sest nende usu järele on neil kimbukestel wõim üht wõi teist hai-

gust wargale anda. Jälgime teda einetamas. Suur auraw pott ripub tulihargil. Uudishinnuliselt tahaks kaase alla piiluda, et näha, milline maitsew toit seal walmib . . . Siin see on — hea tükk raswast litsujat madu on imooritud ühes wajaliste maitseainetega . . .

Siin on wend Pa Sori. Tema lamab oma lagunemud üti pimedas murgas. Ta pakub halatsemiswäärseima waate. Üks tema waenlasi on muretsemud nõidarsti käest mingisugust müarki ja raputanud selle Pa Sori kõnniteele. Wiimane teadmatult astus sellele ja nüüd kannatab hirmjate paisjete all. Ta on juba kolm kuud sarnaselt lamand ja ei ole lootustki peatjeks paranemiseks, sest rohud, mida ta rawimiseks tarvitab, ei ole muud kui sawi, sõnnik, mädanemud piulehed ja ämbliku-wõrk. Muul oli juhus kord sääraast haawa pesta. Kui kõrwaldasiin peale pandud sawiwooriku, siis mäda jooksis firinal maha. Waene kannataja ei saanud enam kõndida, waid roomas maad mööda edasi.

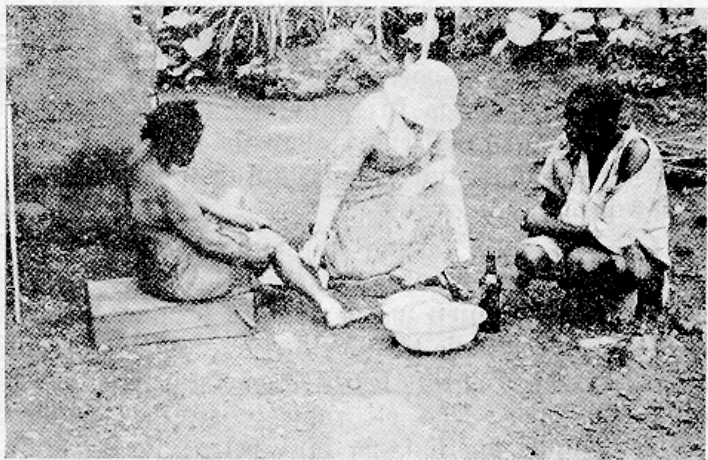
Me näeme kedagi tajafesti liikumaw mööda külarada toetudes kepile. Meie tunneme temas kaaswenda Amadu't. Meie imestame mis on teda küll põhjustanud nõnda pikkamööda kõndima. Näib nagu kõnniks nõdeltel. Pidalitõbi on teda oma ohwriks saanud. Pidalitõbi, mis on paljudele walmistanud enneagse haua, on wõtnud maad suurel määral Afrika pinnal. Amadu jalad on täis jookswaid paisjaid. Mõned warbad on juba ära langenud. Kohutaw waade... Ometigi peab ta weel ringi käima ja endale igapäewast leiba paluma, sest töötada ta enam ei suuda. Kas põlgame teda? Eks temagi ole üks meist liha poolest.

Wõin ainult mõnd üksikut olukorda kirjeldada aja puuduse tõttu, aga teadkem, et on miljoneid meie kaaswendi jääraastes ja weel wiletsamates oludes kiratsemas. Kas me oleme warem sellele mõelnud? Ei, wiist küll mitte tihti, sest me ei mõelnud, et see nii tõsine on. Kas me ei lubaks nüüd nendel sõnadel: Kus on sinu wend? kõlada meie kõrwus uue tähendusega, ja kas me ei kü-

siks: Issand, mis tahad sina, et ma nende jaoks peaksin tegema? Nende kannatajate tulewik oleneb meist, kes meie oleme enam soodustatud nii majanduslikult kui usuliselt.

Eht tekib meis küsimus: Kas siis tasub nende pärast waewa näha; kas nad üldse on wastuwõtlikud ja jätawad oma endised mitteterwislikud ja mõttetud kombed maha? Tahan mõne ewangeeliumi wõidu juures peatuda ja jutustada millisteks on saanud mõned meie kaaswennad, kes on olnud eelkirjeldatud olukorras. Siin on üks üleni näerataw inimene, — tema nimi on Bobo. Ta wäljanägemine on meeldiw; ta riided on puhtad ja korras. Tema ihunahk wärske ja läikiw, kuna hambad järawad kui pärlid. Te tahaksite meeleldi temale ligineda, tema kätt suruda ja küsida, mis on teda teistest pärismaalastest nii erinewaks teinud. Ta jutustab teile muu seas, et kord tuli tema kodukülla üks kristlik õpetaja, kes neile õpetas kuidas end puhas hoida, kuidas haigusi rawida jne. Siis waatab ta taewa poole üles ja tunnistab, et ta nüüd enam ei ohwerda efiwanematele ega kardada kurje waine, ega kummarda maiste esemete ette, milline tõekspidamine enne ifegi oma armsama ohwriks nõudis, kui taheti lepitust mõne kuriteo eest, waid et nüüd teenib elawat Jumalat taewas. Ta on rõõmus, et tal on sama Jumal, keda ta kummardab, kui sinul ja minul. Siis ta silma waade muutub, ta otsekui haarab sinu käe omaesse ja tänab südamest, et oled saatnud talle selle õpetaja. Midagi omapärast liigub ka sinu kurgus, ja sa soowid, et oleksid teinud rohkem nende pimeduses olewate wendade jaoks.

Järgnewad walguspildid Afrika elust-olust. Näeme maastikke, loomi, inimesi, nende töötamiswiise ja kombeid, mis on eriti filmatorkawad. Me wõisime näha, kuidas aafriklased kõif kanded kannawad pea peal. Lapsed kantakse selga seotult, nii et ema käed on alati wabad. Suwitaw on walgete sipelgate pesa, mis on wäikese maja suurune. Wäline keht on nii kõwa, et hiljem, kui sipelgad sealt lahkuwad, siis inimesed õõ-

Sarah Konnoh teeb ristimisel töötuse uueks eluks. — Naismisjonär A. Nuka peseb neegrinaise jalal haawa.

nestawad ta endile elamuks. Neegrid näiwad olewat juured muusikaharrastajad, sest on teinud omapäraseid muusikariistu. Ka neeger-kangureid ei puudu. Seda ametit peawad mehed. Kõetakse õues, — lõngad on kahe teiba wahese tõmmatud, süga bambuse pindudest, niied raafiast. Lõuend on umbes 6 sentimeetri laiune. Need kitsad ribad õmmeldakse kokku wastawalt wajuks. Wäga haarawad on jumalused, millele pärismaalased uskawalt ohwreid toowad, mitte teades, et need olid waid harilikud sipelgapesad. Wiimaks jõuti meie kaaswenna Sarah Konnoh juure. Siin andis misjonär ülewaate tema läbielust.

Jutustan mis sai nõiduskirwede omanikuft Sarah Konnoh'ist. Kui kõnelesime talle, et mürgised ained, nagu tubak ja alkohool, on terwisele kahjulikud, ja et inimene on Jumala ees wastutaw oma teha eest, siis palwelaft wäljudes wõttis ta oma piibu ja tubakakoti ja wiskas wõsastikku. Teine juhtum temaga oli, kui rääkisime, et nõidusrohud ja amuletid ei juuda kedagi terweks teha ja et nende kandmisega wäljendame usku nendesse ja nende üritajasse ning usaldamatust elawasse Ju-

malasse. Ta käristas niuete ümbert paela, mida ta kord haiguse puhul nõidarstilt ostis, ja sammus otse jutustaja ette rahwast läbi seda framplikust käes hoides ning lausis: Mina ei taha mitte elawat Jumalat kurwastada, sest ma tean et tema ainult wõib aidata. Oma nõiduskirwidest ta weel kellelegi ei rääkinud. Jumal nägi aga tema otsekohejust ja lapjelikku usku ning andis talle ka märku nende kirwidest kohta. Ühel päewal jutustas ta meie õpetajale, et tal on mingisugused kirwid torbikus, millega ta on minewikus hästi raha teeninud, kuid nüüd ta ei taha neid enam oma katusse allgi pidada, sest ta ei usu enam nendesse. Ta andis need kirwid ära, ja need on siin minu ees põrandal. Tema on otjastanud elawat Jumalat teenida ja soowib ristitud saada.

Kas ei ole see uueks tõenduseks, et Jumala armuõpetus on wägi õnnistuseks ka paganale. Eks meie siis taha teha oma ülimaks kohustuseks wõimaldada nendele jeda kuulda, et kui tuleb tund, kus Issand lubab meid omas riigis olla, siis näeme palju omi wähemaid wendi ka seal ja oleme teoga wastanud küsimusele: Kus on meie wend?

Misjonireisilt

Et süwendada misjoniwaimu, kuulutada ewan-geeliumi ja luua sidemeid teiste adventkogudustega, jelleks korraldas Tallinna MW noorte osakond hilisügisel misjonireisi. Rõõmustasime, et meiega kaasa sõitis ka kodumaal puhkusele wiibiv naismisjonär M. Puka, kelle kõne isikliku kogemusena muutis paljude uskmatute waateid Afriika kohta. Ka sõitis meiega kaasa liidu noortejuht W. Suwe. Reis oli 21.—23. oktoobris.

Kui enne wäljasõitu ilm tekitas muret, sest mässas sügisstorm ja jadas wihma, siis MW-laste juureks rõõmuks nende kogunedes kirjuti ette paistis juba sügispäike lahkesti pilwitust taewast. Meie sõit oli jelles juhtes erafordne, et hingamispäew algas reisiril, kuna töö tõttu ei saadud warem wälja sõita. Ei saadud hingamispäewa algust tähistada ühise awaliku palwega, aga kui päike wajus horisondi taha, siis noored mõtlesid saabuwale rahupäewale ja kõlasid pühalikud Siioni laulud moortori müriinas ja õhtuhämaruses.

Kawa kohajelt pidi olema Bõltjamaal esimene koosolek. Rahwas juba wotas, sest olime pisut hilinenud. Autobuseft wälja astudes terwitasid meid kohaliku koguduse töölised liikmed. Bõltjamaa lossi Walges Saalis kestis koosolek üle kahe tunni. Rahwas, keda oli rohkesti, kuuldas kannatlikult, neelates iga sõna ja lauluheli, ning paistis, nagu oleks weelgi oodatud. Koosoleku järele wiidi meid kohaliku palwela ruumidesse,

kus meie üllatusseks oli kaetud piff laud rohete suupistetega, millele 36 küllalist ei jõudnud weel midagi teha, kuigi oldi reisiril nälgjased. Seda soojasüdamelikuft, jeda armastust, mis siit õhtus wastu! Oli nähtawasti olnud palju korraldusi, et kõike jeda walmistada, et ilustada seinu sügise kullaga ja jõuda kõigega walmis õigeks ajaks. Kahjuks polnud kohal koguduse wanemat w. Meidla't, keda asendas w. Holm. Wend M. Murd oli teinud kõik korraldused kohapealse koosoleku heaks kordaminekuks. Kui lõpuks laulsiime üheskoos: „Wõtkem Jumalale laulda“, siis oli tõesti tunne, et jellel rahwal on üks jüda ja üks meel. Olesime tahtnud olla weel kauem seal, kuid olime sunnitud edasi sõitma.

Tartusse jõudsiime kell 2 õõjel. Kuid juba saabudes nägime, et meie kirik oli walgustatud. Miipea kui autobus seisatas, arwanes kirjuti üks ja astusid wälja koguduse wanem w. Leoke ühes noorte juhi w. Winogradowiga. Samal ajal hakkas mängima pahunakoos terwituseks. Oh jeda wäsimatust armastust!

Järgmisel hommikul olime Tartu hingamispäewakoolis. Lõuna oli walmistatud noorte jaoks. Pärast lõunat paluti külla Tartu noorte omawahelisele koosolekule, mida juhatas w. A. Palu. Olime puhunud ja palju kuulnud; pidime siis õhtul ka midagi ise pakkuma. Meie koosolek toimus kell 19.00. Kirik oli rahwast tulwil. Oli toodud loor-

berleid ja lilli, mis kaunistasid kirikut. Ladusasti läksid laulud w. Saarniku juhtimisel. Sütitaw oli w. Surwe kõne ja liigutawalt kõneles õ. A. Ruka oma teisest kodumaast. Südamliku lõpusõna ütles liidu esimees w. Mägi, toonitades misjonäride ohwriwaimu ja endaohwerdust. Ilusad helid jäid hinge helama ka tegelastele. Veel ühine õhtu-öö, mõned lahkumissõnad ja siis pidime minema magama, et järgmisel hommikul kell 8.30 jälle sõita välja. Hommikul tuli saatma palju kaaswõitlejaid, ka kohalik jutlustaja w. A. Klement. Ela hästi, Tartu! Wast näeme neid wilkaid noori peagi wastukülaskäigul?

Kell 11.00 oli koosolek Jõgewal. Kohal oli juur osa koguduse esindajaid, eesotsas alati tegewa õe Aruwäli'ga. Rahju, et koguduse wanem w. Tamm oli haige. Näib, et Jõgewa elanikud on ükskõiksed waimulikkude ürituste juhtes. Rahwast ei olnud nii palju kui oleksime oodanud.

Jõgewalt sõideti kohe edasi Järwa-Jaani. Wastu wõtmas oli kohalik jutlustaja w. Kärmas ja noorte juht w. Kaeeli. Põhut hiljem saabus ka koguduse wanem w. Willumson. Oli kõetud soojaks palwela ruumid, mis oligi väga wajalik. Järwa-Jaanis algas koosolek hilinedes, sest rahwas kogunes weel. Siin on usk nähtawasti weel wõdraks asjaks rahwale. Osawõtjaid oli wähe. Kuid neile, kes olid tulnud, jäi südamesse paljugi ilusat. Wõiks Jumal õnnistada w. Kärmasse tööd jellel uuel põllul!

Oli kottpime, kui saatjate soojade käepigistuste saatel lahkusime. Pidime jõudma Tallinna kell 23.00, millal ka saabusime. Väljas külmetas, kuid autobuses oli õhk ja soe meeleolu. Palju ilusaid mälestusi jäi hinge.

Tänu Jumalale, kes kõik lubas hästi korda minna, tänu ka kõigile, kes aitasid kaasa heaks kor-daminekuks!

W. W.

Usuvabadus

Vabaduse mõte

Meie, adventistid rõhutame usuvabaduse põhimõtteid niisama nagu me kuulutame muud pühakirja juuri tõdesid. Usuvabadus on tõesti üks osa kolme ingli kuulutusest. Nagu kõik tõed, mida me kuulutame, on Jumala Sõna alusel, nii ka usuvabaduse põhimõtted on piibliselt tõde ja jeda on Issand Jeesus ise õpetanud.

Mõned arvavad, et usuvabaduse põhimõtteid on pärit uuemast ajast, et nad kerkisid üles wabaduswõitluste ajal seitsmeteistkümnendal ja kaheksateistkümnendal sajandil. Usuvabaduse mõte aga on wanem kui see. Tema algataja ei ole muu keegi kui Õnnistegija, kes ütles: „Ja kui keegi minu sõnu kuulab ja ei usu mitte, jelle peale ei mõista mina mitte kohut.“ Joh. 12, 47.

Ewangeeliumi kuulutus on antud kui üleskutse, mitte kui sundus. „Kes tahab, jee wõtku eluwett ilma,“ on piibli põhimõte. Seepärast ewangeelium kutsus igawõtte isiklikult, ja ainult need, kes usuvad ja tema järele elawad, saawad töötatud taju.

Warajane kristlik kogudus tundis oma kohustust kõrgema wäe wastu ja ka walitsejate wastu, ja andis au jellele, kellele au tuleb anda. Kristlased pidid olema ustawad, sõnakuulelikud kodanikud. „Andke keisrile, mis on keisri kohus,“ ütles Issand. Riik oma seadustega kaitseb kodanike õigusi, ja jelles asjas peaks olema kristlastel au-kartus ja sõnakuulelikkus.

Aga Issand lisas: „Andke Jumalale mis on Jumala kohus.“ Me seepärast tunnistame, et kogudusel on ka weel teine kohustus.

Need kaks asja on lahut. Kõik kristlased wõlgnewad trundust riigile, kel on õigus jeda nõuda, kuid on ka teine ustawus, mida on õigus nõuda ainult Loojal endal.

Kogu lunastusplaan on rajatud jellele suurele põhimõttele, et inimese mõte peab olema waba. Ja miks? Sest lunastus on töötatud ainult neile, „kes usuvad Issandat Jeesust.“ Tõotus on see, et „kõik, kes temasse usuvad, ei pea hukka saama, waid neil peab olema igawene elu.“ Seepärast, et inimene wõiks uskuda, peab tal olema wõimalus ehk õigus omada waba tahet, et uurida ja kaaluda põhjusi ja siis Jeesust wastu wõtta oma südamesse.

Aga kui inimeste käskude ja seaduse kitsenduse läbi inimese tahe on piiratud ja tema südametunnistus takistatud, siis ei saa kasutada Jumalast antud õigust uurida Jumala sõna, kaaluda põhjusi ja siis uskuda nagu südametunnistus käseb ja saada töötatud õnnistused.

Jumal on loonud tahte olema waba. Ja jeda Jumalast antud õigust me nimetame usuvabaduseks. See on wabadus uskuda Issandasse Jeesusse ja tema sõnasse.

See hinge wabaduse põhimõte nõuab kiriku ja riigi täielist lahuseolekut. See lubab riigil korraldada ajalikke asju, ja käseb kristlastel olla täiesti

---

Usuvabaduse päewa peame 5. novembril; h.-p. koosolekul loeme siin toodud artiklid.

õnakuulelik riigile, aga ta mitte murda oma ustavust Jumala seaduste vastu. See lubab kogudusel kuulutada ewangeeliumi Jeesusest Kristusest wabalt ja takistamatult, õpetades igaihte, kes tahab kuulata, tähele panema jeda, mis Issand on käskinud. Ewangeelium peab olema esitatud kui üleskutse, ja ainult Jumala Waimu juunil peab wõetama kuulutus oma südamesse.

Ujuwabaduise põhimõtted, mis esinewad Issanda juures nii selgesti, on aja jooksul wastupidiselt õpetatud ja käsitatud. Õnnistegija päewil ja hiljem peeti usku ja riiki ühtekuuluvaks, et ustawus riigi vastu nõuab riigiju austamist. Need faktid pidid olema ühes ja lahutamatud, ja õpetada mingit usku wõi teenida mingit jumalat, mida riik ei ole tunnustanud, arwati surmasüüks. See oli maksima seaduse vastu, et Jeesus kuulutas ewangeeliumi ujuwabaduiseit. See õpetus oli wastuwõtmatu siis, ja see on praegugi wastuwõtmatu paljudes maades.

Jeesus mõisteti surma, et ta õpetas teisiti kui juudi riigiuks. Samal põhjusel wiisati Tehwanus kiwidega surmaks. Paulus ja Silas said pekka ja pandi wanglasse, et nende õpetus oli erinev seaduslikust usust. Kõiki apostleid kiusati taga ja karistati surmaga, et nad õpetasid õiguse riigi põhimõtteid.

Õnnestel sajandeil kogudus kannatas raskeid tagakuusamisi, kuni Jumala waenlased olid peaaegu kaotamas Kristuse ustawad järelkäijad maa pealt.

Aga mehed, keda Kristus oli wabaks teinud, tunnistasid isegi surmale vastu minnes oma õigust uskuda südame tunnistuse järele. Tuhanded jäid truuks sellele õigusele, mis teeb üksnes wõimalikuks õndsaks saamise, ja maksid oma tunnistuse oma werega, järgnedes oma Õnnistegijale surmani.

Siljematel aastatel ristifoguduse kaswades näidid ujuwabaduise põhimõtted wõitwat. Kuid jeda ainult teatud aeg. Wastri kriitlik kogudus ühines riigiga.

Müüd tuli esile janta usujallimatus, mis oli pagaulikus Roomas, ja üldine kirik hakkas wõitlema ujuwabaduise vastu ja häwitama teisitimõtlejaid. Neid, kes uskusid hinge wabadust, löödi maha nagu metsloomi, ja ajaloo leheküljed annawad tunnistuse, et neil ei olnud muud süüd, kui et nad teenisid Jumalat teisiti kui riigikirik oli ette kirjutanud.

Siis tuli uju puhastus. Euroopa südame tunnistus oli ärganud ja rääkis vastu Rooma kiriku tegudele. Nii olid walbusid, kes ei soowinud muud, kui wabalt Jumalat teenida. Reformatsiooniga paistis wabaduse päike jällegi lühikest aega.

Kuid hinge wabaduse põhimõtte ei pääsenud täielisele maksuusele. Uju puhastust pooldajad würsidid ja kuningad hakkasid omakorda riigiusku peale sundima.

Kuid wabaduse lipp ei pidanud saama jääwalt tallatud jalge alla. Tulid teised mehed, et jeda kõrgele tõsta, ja järgnewal sajan dil wõis jälle paista juurem ewangeeliumi walgus. Wabadus tuli peaaegu igal maal ja jellega maailm sai awatud kuulama jeda hoiatuskuulutust, mis walmitab inimeji Kristuse tuleluku.

Müüd on jällegi igal pool tekkimas wastuseis. Jällegi piiratakse inimeste wabadust. Prohwetikuulutuse näitab, et tuleb aeg, kus nendega käitatakse karmilt, kes kaitsewad hinge wabadust.

Kuid siis, kui wabadus näib olemat kaotanud, saamad lõpuks olema need, kes on seisnud hinge wabaduse eest ja on olnud ustawad Jumala käiuse, wõitjad igaweses riigis.

J. J. Robison.

Kristusest tunnistamine

Sündmused nelipühi päewil panid juutide juhid imestama. Enne kui nad jõudsid selgusele, mis oli juhtunud, oli wäike usklikkude hulgate kaswanud üle kolme tuhande liikmeka koguduseks. Annasele ja Kaiwasele teatati jellest. Seejärele esines ijeäraline ime, mis täitis kogu linna imestusega. Kõik rääkisid Jeesusest ja tema meelewalast. Millega see kõik lõppes?

Ülemad preestrid ja rahwa wanemad tulid kofku nõupidamisele, kuidas liikumist takistada. Nad usustasid, et jeda liikumist ei wõi lasta edasi minna, ja neile näis, et parim tee on keelata apostlikel kuulutamise, ja wõtka tarwitusele karmid abinõud, kui nad ei jäta järele Jeesuse nimel rääkimist. Ap. 4, 17.

Jkka ja jälle on Kristuse kogudusele kuulutatud sääranne otjus. Rooma walitsus tahtis tihti näha kriitlust kui kahjutut lahkusku, kui tema pooldajad oleksid ainult endale pidanud oma usu risti löödud ja üles tõusnud Õnnistegijasie ega oleks püüdnud täita oma õpetusega kogu jeda maailma riiki. Paawsti tagakuusamise ajal usju puhastajate kuulutus põhjustas maailma-kirikku lange wiha. Need, kes olid nõus olema wait ja pidama oma õpetust endale, jäeti tihti rahule. Siljematel sajan deil kirikust lahkujate agarns juurendas tagakuusamisi: awaldati ijeäralised seadused ja nõuti waljusti jätta järele kuulutamise, mis ei meeldinud riigikirikule.

Kui Kristus saatis oma koguduse waenulise

maailma, siis ta käsks teda minna igale poole ja kuulutada tema kuulutust. Kogudus ei pidanud olema enam Kristuse kogudus siis, kui ta ei täida tema käsku. Kuulutamine on alus koguduse ehtjale olemusele. Esimesel kogudusel oli võimatu waikida, kui Kristus oli käskinud temal rääkida. Meesewald taewas ja maa peal oli antud Kristusele. Midagi uniwersumis ei pidanud teda taastama tegemast mis ta tahtis, ja ta töötas olla oma koguduse juures maa peal läbi kõigi aegade kuni tema töö on lõpetatud. Kristusest tunnistades kogudus kaitses tema nõudmist ja võitis maailma.

Johannes Batmosel kuulis hääle taewast rääkivat koguduse usust Issandasse ja võidust suure waenlase üle: „Sa needjamad on teda ära võitnud Talle were läbi, ja oma tunnistuse sõna läbi.“ Jlm. 12, 11. Siin on faks asja lunastuses. Esiteks on Talle weri. Selles on lunastus patust ja selle nuhtlusest. Talle were läbi Jumal lajeb meil osa saada oma õigusest, oma igawesest elust, oma armastusest, mis kaotab hirmu. Ja teine asi on „tunnistuse sõna“. Nagu Jumal on saatnud oma kehastatud sõna maailma, nii ka Õnnistegija saadab oma jüngrid tunnistajateks. Temas ja tema tunnistajates on sõna saanud lihaks. Tema weri teeb neid kõlbawaks selle püha, võitwa elu jaoks — tema ewangeeliumi wäe ja waimu ülesnäitamiseks.

Paulus wõtab kofku faks lähedalseiswat asja: „Sest jüdamega usutakse õiguseks, ja süuga tunnistatakse üles õnnistuseks.“ Rooma 10, 10. Kes ei tunnistata süuga, see ei usu ka tõelikult oma jüdames, ja ta peab weel saama päästetud orjusest. Kes kartusest inimeste ees ei tunnistata Kristust inimeste ees, seda ei wõi ka Kristus tunnistada oma Issa ja inglite ees. Mark. 8, 38.

Kuidas pidid need apostlid wastama, kui Annas ja Kaiwas keelasid ära kuulutamise? „Alga Petrus ja Johannes kostsid neile ja ütlesid: Kas on õige Jumala ees teid enam kuulda kui Jumalat, mõistke ise, sest me ei wõi seda mitte rääkimata jätta, mis me oleme näinud ja kuulnud.“ Ap. 4, 19, 20.

Siin ei ole midagi kahelda. Kui inimeste käif on wastolus Jumala läfuga, siis sellegi pärast nad ei wõi waikida sellest, mida nad on näinud ja kuulnud, ja nad näitawad, et nad peawad olema tunnistajad.

Wastus ei rahuldanud kohut ja kohus ähwardas weel waljumad abinõud tarwitusele wõtta, kui feeldu ei kuulda, kuid nüüd ei juletud weel wä-

giwalda tarwitada, sest kogu Jeruusalem oli waimustatud jalutu mehe terweksaamise pärast, ja pidada jäärast tegu nagu terwekstegemine kuri teoks oleks tekitanud rahwas pahameele koftu enda wastu. Nii Annas ja tema kaaslased piirdusid ainult ähwardusega.

Apostlid lähewad edasi oma kuulutamiseega, mis ifka enam ja enam näitab oma wäge wägewate imetegude ja imetähtedega. Need imeteod tõmbasid rahwahulki Jeruusalemma teistest linnadest, ja ülemad preestrid ja saduseerid nägid, et kui nad ei pane maksma oma ähwardusi, siis kaswaw liikumine warsti pühib need ähwardused minema. Ja nii nad wõtsid apostlid kinni ja panid wanglasse.

Nüüd mis wõiwad apostlid teha? Nende wabadus on piiratud; nad on wihastanud wõimused oma sõnakuulmatusega, ja nüüd on nad sunnitud waikima. Kas ei oleks mitte targem olnud järele anda ja ära hoida jeda awalikku wastolu, millel, inimlikult mõeldes, wõib olla ainult üks tulemus?

Kuid apostlite Jumal ei ole abitu. Ta waatab armastuses oma wangistatud tunnistajate peale ja saadab ingli awama wangla ufjed ja läfkitab temaga sõnumi oma ustawatele teenritele — käsrides neid mida teha? Kas minna kofu ja waikida teatud aeg, lootes et wõimud muutuwad leplikumaks? Ei. Käif on: „Minge, seiske ja rääkige rahwale.“ Ap. 5, 20.

Nii apostlid teawad, mis Issand neilt ootab. Tal on heameel nende kindlast juhtumisest, ja ta annab neile jõudu jätkata jamas sünnas.

Jällegi alati wastupanu ja kästi apostleid wangistada, kuid walwurid käitusid rahwast kartes apostlitega hästi. Jällegi pidid apostlid wastust andma koftu ees. Neile pandi süüks: „Eks meie ole teid kõwasti käskinud, et teie ei pea mitte õpetama selle nimel?“ Ja nad wastasid: „Jumala sõna peab enam wõetama kuulda kui inimeste sõna.“ Ap. 5, 28, 29.

Apostlid ei nõudnud wabadust, et pidada ainult oma meeles tõde, mis oli neile ilmutatud, waid et jälle kuulata Jumalat, kes neid kui ustawaid tunnistajaid oli käskinud teha teistele teatawaks seda, mis ta neile oli ilmutanud. Wabadus ei saa rahuldada wähemaga Kristuse tunnistajaid. Jumal on annud wabaduse oma teenritele, ja sellegi ei ole õigus sellest kõrwale hoida. Keelud on Jumala teenritele läbikatsumiseks, kas nad kuulwad Jumala wõi inimeste sõna.

W. T. Bartlett.

Valgust maailmale

Jehoova kuulutuse viimine kõigele maailmale selle rahvapõlve ajal on hiiglasuur ülesanne, aga Jumalal ei ole ükski asi liiga raske. Mõnikord me oleme peaaegu masendunud selle töö juurusest, ja siis juhtub jälle midagi, mille läbi avaldub Jumala juur vägi, millest selgesti võib näha, et Jumal tahab ja võib seda täide saata, mis ta on tõotanud.

Mõelgem näiteks sellele, mis Paulus kirjutas „jõledast jutlusest“. Mõelgem meeste hulgalet, mõned ametisse õnnistatud, teised liht liifmed, kes on kasutanud seda vahendit, et tuua teisi Jumala juure. Nad on selle „jõleda jutluse“ abil muutnud ümber üksikisikud, kogudused ja terwed rahvad, nii et need, omades uue wainuliku elu ja Jumala tahtmise tundmise, teewad usuelus auhisi kogemusi Jumala auks ja selle tõenduseks, et Jumal töötab inimeste jüdamete juures.

Edasi mõelgem ewangeelse arstiteaduse tähtsusele ja kehalikkude jõudude tagasihajumisele, mis on selle teaduse õige kasutamise tagajärg ja üks osa Jumala plaani täitumisest. Mõelgem arstilike misjonitööle mittekrüstlikkudes maades. Ka see on osa Jumala juurest plaanist, et ka paganad paremini mõistaksid, et see, kes neid on loonud, tahab neid sellele astmele tõsta, et nad Kristuse tulekul võiksid olla tema jarnased. Milline rõõm saab siis neile meestele ja naistele osaks, kes on pühendanud oma elu selle juure ülesande teostamisele, olles tema suurte õnnistuste tunnistajaks.

Oleme jeni kõneleunud jutlustamisest ja arstimisest. Järgmisena paneme tähele õpetamist, mis on Jumala plaanis sama tähtsusega. Matt. ew. 4, 23. me loeme: „Ja Jeesus käis kõik Galilea maa läbi, ja õpetas nende koguduse kodades ja kuulutas kuningriigi armuõpetust ja parandas kõik tõbe ja kõik wiga rahwa seas.“ Need kolm tegutsemiswiisi — jutlustamine, õpetamine ja arstimine — pidi Kristuse päewil selleks tarwitusele wõetama, et saawatada edu Jumala töös. Ka täna on need tööharud sama tähtsad ja wajalikud.

On olemas mitmesuguseid õppeaineid ja õppemeetodeid, kuid siin ma tahan kõneleuda eriti ühest õpetamiswiisist ja õpetajatest, kelle töö on raske, kes töötawad igal pool ihsugustes tingimustes. Nende töötamispaik ei piirdu mõne teatud klassitoaga, waid nad käiwad majast majja, alewikust alewikku ja linnast linna, töötades üksikisikutega. Nende õpilasi leidub rikaste ja waeste seas, uhkete ja alandlike, wanade ja noorte keskelt. Nende õpetamisraamatuks on proowiraamat, ja tema

kuulutus pöörab otse selle ihsu poole, kellega ta kõneleb. See on kirjandusewangelist. Ta otsib üles ühe perekonna teise järele, ja temast ehitatud tõesid finnitab see raamat, mis ta müütab. Baljud nendest, kes temalt raamatu ostawad, sellest loewad ja uuriwad, järgiwad sellele tõele, ja nõnda teostatakse jälle üks osa Jumala plaanist. See meetod kannab head wilja ja on wäga mõjuw.

Minult igawikus selgub kui paljud hinged on kirjandusmisjoni läbi mõjutatud uuriwa jumalike asju ja kõndima Jumala teedel. 27% kõidest meie ewangeliumitöölistest kogu maailmas on kirjandusewangelistid. Nemad teostawad ülewa ja püha töö, ja Jumal, kes neid juhü, õnnistab nende tööd. Wõõrad waatlejad, kes on tähele pannud neid mehi ja naisi, wäljendawad mõnikord oma muljed nende tegewuse üle. Keegi, mitte adventist, Henry N. Potter ütleb oma raamatus „Christianity and Science Versus Paganism and Idolatry“, lht. 102: „Adventistid on ehitanud terve rea kirjandusajutusi, mis abelikujarnajelt asuwad ümber maakera. Mudes maailma tähtsamates keskustes, on neil wõimalik mitmeid keelepiirkondi kergesti haarata. Nad lewitawad oma raamatud suuremalt jaolt majast majja. Üle 3000 kirjandusewangelisti rändawad maailma tänawaid ja kannawad kirjandust majast majja. Need misjonär-müütajad sõidawad Amatsiooni jõge mööda Brasiilia ssemaale, kõrgete Andide mägestiku lausikmaal kasutawad nad oma kanta lewitamisel eesleid; Burma ja Jaawa üksikud teerajad nad käiwad läbi jalgi; Lõuna-Aafrika metjatutel maa-aladel nad sõidawad külast külla jalgratastel. Hiina riisipõllud nad läbistawad kärnde abil ja Kanada lagendikke nad külastawad talwel keltudel; Londoni rahwarikkad täna wad ja Lapimaa sambalalagendikud kuuluwad ühtlast nende töötamispiiridesse. Nad ei hooli liiast palawast ega külmast; nende jaoks ei ole ükski mägi liiga kõrge ega jõgi liiga sügaw. Need kartmatud ja Jumala tööle pühendunud kirjandusekandjad teewad õnnistusrikast tööd, kus see ilal wõimalik. Ja milline tulenus on nende armastusest teostatud töö! Tuhanded inimesed kogu maailmas tutvunewad nende läbi esmakordselt Kristuse armastusega ja krüstliku religiooniga.“

Need on ühe maailmaränduri sõnad, kes on midagi sellest näinud, mis kirjandusewangelistid

---

Kirjandusevangelisatsiooni päew peetakse
12. novembril s. a.

---

forda saadavad, ja milliseks õnnistuseks nad on inimsoole...

Seepärast kirjandusewangelistid, tehkem juuri asju Jumalale, sest tema teeb täna juuri asju inimsoole. Koguduselisklennud, palwetage kirjandusewangelistide eest, töötage nendega käsikäes ja olge weendumud, et kirjanduselewitamine on tähtis ja mõjuv töö praegusel ajal.

Koguduselisklennud, kas te võidte erapooletult pealt waadata, kuidas inimesugu hukatusele wastu ruttab. Eks Jumala Waim kutsu ka teid kirjan-

dusewangelistide ridadesse astuma, tundes, et see töö on tähtis oja Jumala plaani teostamisel. Lubage teile lõpuks tuletada meele sõnu, mis on kirjutatud Op. I. 24, 11. 12. ja mis on üleskutsuks kui ka hoiatuseks kõigile, kes tunnewad ajalohast tõde: „Väasta neid, keda jumma wiiaakse, ja neid, keda peaks pea ära tapetama, kui ja võid keelata. Aga kui ja ütled: Waata, meie ei tunne seda; eks siis seejama ei mõista, kes jüdamed ära arwab? ja kes ju hinge hoiab, teab seda, ja tasub inimese kätte tema tööd mööda.“

W. G. Turner.

Ikka kaugemale...

Ewangeelium ehk rõõmusõnum ärälunastamisest on see ainus, mis võid anda rõõmu, lootust ja julgust inimestele praegusel rahutul ja muutlikul ajal. Kirjandusewangelistid kõiges maailmas teawad, et rõõmu- ja lootusesõnum on just jelles kirjanduses, mis nad lewitawad. Seepärast nad on olnud ka väga usinad ja ustawad. Kirjandust lewitatakse 194 keeles ja keelemurdes. Tuhandeid juuri ja väikesi raamatuid on wiidud rahwale. Ujakirju antakse wälja ja lewitatakse praegu rohkem kui kunagi enne meie kirjandustöös.

Meie kirjandusewangelistid ei ole ainult kirjandust müümid. Paljudes kohtades on nad inimestega üheskoos palwetanud, haigeid rawinud ja piiblitunde pidanud. Inimesed on selle läbi toodud ümberpöörmisele ja wõidetud Kristusele. Selle läbi on ainitatud kogudused ja palju muud head on tehtud nende ustawate saadikute läbi.

Just praegu sain teate neljast kirjandusewangelistist, kes töötawad Alaskas (pooljaar B.-Ameerikas). Naks öde olid sinna sõitnud misjonipaadil „Messenger“ (käskjalg). Et nad Juneau linnas ei saanud jorawat korterit, siis korraldasid nad oma misjonipaadi nii, et see oli neile korteriks. Need kaks öde tegid Alaska pealinnas adwentkirjanduse lewitamisega suurepäraselt tööd.

Üks kirjategija B.-Euroopas warastas ühe fasti. Kodu tülles sorteeris ta oma ülekohutult saadud warandust ja leidis ühe raamatu pealkirjaga „Bill meie ajale“. Ta hakkas seda lugema, aga wiskas peagi hooletult kõrwale. Ei kestnud kaua, kui ta selle jälle wälja tõi ja hakkas lugema. „Mina pean warastamisest loobuma ja oma ülalpidamist teenima ausal wiisil,“ ütles ta, kui ta raamatu oli läbi lugenud. Ta otsis üles meie kirjanduslao ja sai sealst õpetust piibli kohta. Kui ta oli tõe wastu wõtnud, siis oli tal tung wiia kuulust teistele. Ta hakkas tööle just sama raamatuga, mis ta endise ameti oli nurja ajanud.

Mõned aastad tagasi laenas üks mees Mexikos oma naabrilt raamatu „Suur Wõitlus“. Kui talle selgus, et see on protestantlik raamat, siis

wiskas ta selle käest ära. Aga hiljem wõttis ta jälle põlatud raamatu kätte ja hakkas lugema esimest peatükki. Ta huwi kaswas raamatu wastu nii suureks, et ta tahtis seda omanikult ära osta. Wiimane aga ei tahtnud müüa seda raamatut ühegi hinna eest. Sellejärele käis mees raamatukauplused läbi, aga ei leidnud kusagilt sääras raamatut. Jäi järele üksainus wõimalus, mis ta teha wõis. Tema ja ta poeg otsustasid raamatust teha ära kirja. See kestis peaaegu kolm nädalat kuni nad selle tööga walmis said. Töötati kaheksa tundi päewas, iga ütles ette ja poeg kirjutas kirjutusmasinal.

Nii tuleb põhjast, lõnnast, idast ja läänest teateid, mis ütlewad, et kirjandusewangelistide wararikas töö kannab wilja.

Kirjandusewangelistid tungiwad edasi hoolimata sõjast, rewolutsioonist, poliitilistest rahutustest ja halvast majanduslikust olukorrast. Neil on edu otse takistuste kiuste. Näiteks, Hiinas on liikumine väga raskendatud sõja tõttu. Kirjandusewangeliste kahtlustatakse jalakuulamisest. Siiski on nõudmine meie kirjanduse järele suur. Ujakirja „Signs of the Times“ (Ujamärgid) saab müüa hiina ja ka jaapani ametnikele. Üks meie juht külastas maakonna ülemat Peipingis ja sai temalt lõikusänu heaks 20 dollarit. Peale selle tellis ta veel kümme numbrit, mis saadeti walitusasutusse.

Kirjandusewangelisti waimu ja ettetulewaid raskusi ijeloomustab hästi üks läbielu, mis saadeti meile kirjateel Leewardi jaartelt, Briti Lääne-Indiaast. Kirjandusewangelist, kes seal töötab raamatutega „Dawn of a new Day“ (Uue päewa koidikul), ja „Steps to Christ“ (Tee Kristuse juure) kirjutab järgmist:

„Ühte küla läbi töötades sain wähe tagajärgi. Lääsin teise külla. Olin tulnud just esimesse majja külas ja alanud kirjeldama ühele daamile, kui uksele ilmusid kaks noort inimest ja karjusid: „Katsuge, et te minema saate oma pahade raamatutega. Hoidke, et te enam siia ei tule! Wälja!“

Ütlefin neile, et kui nad fird waatafsid üle raamatu „See Kristufe juure“, siis olefsid nad weendumud, et see ei ole halb raamat. Aga minu katje neid waigistada oli asjata, nad lihtjalt ei tahtnudfi kuulda.

Ma hüüdsin abi pärast Jumala poole, ja tundus, et üks hääl mulle ütles: „Tööta rahulikult edasi.“ Ma tegin seda. Siis kohtasin ma ühte isandat, kellele ma kirjeldasin raamatut „Aue päewa foidikul“. Ta maksis raha ja ütles, et see pais- tab olewat üksna huwitaw raamat. Üks ärimees silitas raamatut ostes oma wäifese tütre pead,

üteldes: „Sina ei tea weel midagi jellest raama- tuft, see on nii huwitaw!“

Intestust ärataw on, millife huwiga inimesed fiin meie raamatuid ostawad ja loewad; eriti sil- mapaistwad on jelles Hawaii saare elanikud.

Nii jaab kirjandusewangelistide läbi walgus ifka laugemale wiidud. Baljud inimesed ei teaks midagi rõõmusõnumist, kui seda poleks pakutud neile sellife weendumuse ja piiba agarufega, mis ifeloomustab kirjandusewangeliste. Baljud wa- jawad ja ootawad weel abi. Täna on weel wõi- malus abi anda, seepärast peame meie lewitama walgust. E. C. Franklin.

Tunnistused kirjandusest

1. Mis on öeldud meie aja kohta?

„Meie seisame suurte ja pühalikkude sündmuste lähel. Prohwetikuulutusjed tõdenewad. Täewas- tes raamatutes teatatakse haruldast asju. Igal pool fiin maailmas walitseb ärewus. . . Suured sündmused järgnewad üksteifese, valmistades ette teed wiimjese päewale, mis kiiresti lähneb.“ „Tunn.“, 4, lhf. 14.

2. Milline wastutus lasub seepärast seitsemen- da-päewa adventistidel?

„Seitsmenda-päewa-adventistid on erilifelt maailma wahimeesteks ja walguisefandjateks fut- jutud. Meile on usaldatud wiimne hoiatuskuulu- tus maailmale, mis ruttab hukatufese wastu. . . Ei ole ühtki teist tööd, mis oleks nii tähtis, kui see. . . On imeline eesõigus mõista Jumala taht- mist, nii kui see on ilmutatud prohwetlikus sõnas. Kuid see asetab meile juure wastutufe. Jumal ootab, et meie seda tundmist teistele teada anna- fiime, mis ta meile on annud.“ 9, lhf. 19.

3. Millised abinõud on Jumal annud oma rahwale jelle töö lõpetamiseks wiimjel ajal?

„Koolid, kirjanduslaod ja arstlikud asutused — kõik need on Jumala abinõud, mille läbi seda suurt kolme ingli läbi kujutatud tööd esitatakse, et teatada maailma elanikele, et Kristus tuleb teist firda oma juures ans.“

4. Kui tähtis on kirjanduse lewitamine?

„Kui peaks olema mingi tööd, mis on tähtiam mõneft teifest tööft, siis on see meie kirjanduse kät- tesaadawaks tegemine rahwale, et neid jelle läbi pühaKirja uurimifese wiia.“ 4, lhf. 390.

5. Millist kuulutust sisaldab meie kirjandus?

„Maailm hakkub seepärast, et temale pole efi- tatud kuulutust, seda kuningriigi ewangeeliumit, mida sisaldawad meie juba trükitud ja weel trüki-

taiwad raamatud. Neid peaks kõikjal lewitatama.“ 9, lhf. 67.

6. Mis on meie kirjanduse otstarb?

„Meie trükitodadest wälja saadetud kirjandus peab valmistama rahwa oma Jumalale wastu minema. Mis Kristija Johannes tegi juuda rah- wale, seda peab meie kirjandus tegema kõiges ma- ilmas.“ 7, lhf. 139.

7. Kellel lasub wastutus jelle kirjanduse lewi- tamise pärast?

„Meie kirjandus peab leidma laialdaje lewi- tu. . . Jumal on määranud kolportöörimife abi- nõuks, et esitada inimestele meie raamatutes pei- tuwat walgust. . . See on tööd, mis Jumala rah- was peab tegema tema tahtmife järele praegufel ajal. . . Meie ei juuda jeda tööd küllaldajelt hin- nata.“ 6, lhf. 313.

8. Kas on weel kõrgemat tööd, mida me wõik- sime teostada?

„Ei ole ühtegi tähtiamat tööd, kui ewangeelne kolportöörimine, jekt see sisaldab endas suurimad kõlbelijed kohustused. Igaüks, kes jellega tegut- seb, peab end lastma juhutada alati Jumala Wai- must.“ 6, lhf. 331.

9. Milles on praegu suur puudus?

„Praegu walitseb suur puudus inimesteft, kes mõistawad kirjandust dieft kasutada, et anda tõe- le tiivad, et seda wõiks kiiresti wiia kõikidele sugu- harudele, keeltele ja rahwastele.“ „G. W.“, lhf. 25.

10. Mis on jelle töö lõpptulemus?

„Jumala imelife ettenagemife tagajärjel kõr- waldatakse raskuste mäed. Maailma elanikele nii juure tähtsusega kuulutust kuulutatasse ja kuuldatakse. Inimesjed hakkawad mõistma, mis on tõde. Edasi ja ifka edasi lähneb tööd kuni kogu maa- ilm on hoiatatud, ja siis tuleb lõpp.“ 9, lhf. 96.

Meie ülesanne

Sagar oli teinud suure vea, andes oma jüdames maad halbadele mõtetele. Ismael oli oma emaga ühes nõus, mille mõjul ta ieritas oma poolhenna üle, kes oli õige pärija. Duford läks nii teravaks, et Abraham sattus suurde raskusse. Kuidas ta võis oma armast poega kodunt ära ajada? Aga et hoida oma perekonnas rahu ja koostöla, ta oli sunnitud Sagarit ja Ismaeli kodunt ära ajama.

Sagar, oma hinge piinas ja meelelibeduses, läks ühes pojaga kõrbe. Peagi nad väsisid, ja neid piinas nälga ja janu, sest veesi pudelist oli otja lõppenud ja seal ümbruses ei olnud wett. Teda ümbritses ainult kuum liiv ja ta silme ees waevles surija poissike.

Miks talitas Abraham nii halastamatult? Miks Jumal oli jaatnud Sagari süüa? Oli see Sagarile tajuks tema kaasabi eest Abrahamile antud töotuste täitmisel? Ta nägi enda ees ainult surma, kuid siis avas kõikkulja Jumal ta silmad ja ta nägi weekaewu, kust ta täitis oma weeriista ja andis pojale juua.

Sagar tähendab kogudust, kuid ta võib ka igat üksikut kristlast tähendada. Ismael esitab hulkumisel olevat maailma, kuid täpiemalt mõdetud iga patust.

Meie kui kristlased seisame mõnikord nõutult elufõrives, hoides süüa weepudelit käes, kuna kadunud ja surijad lihendawad eluwee järele. Nõnda kuidas Jumal avas Sagari silmad, nii ta tahab avada ka meie silmad.

Sagar andis poissikele juua. Meie peame andma kadumile eluwett, mis waigistab hinge janu. Kuid meil ei ole neile midagi oma käest anda, waid ainult siis, kui Jumal avab meie silmad, et me mõistame wõtta seda eluwett. Meie elu peab saama täidetud kuulutusega, täidetud Piha Wainuga; me peame tundma muret ja foormat päästmatute pärast. Ilma oleme jaanud ja ilma peame andma. Aga kuidas võib kogudus anda, kuidas võime meie anda? Ainult sel teel, kui me pühendame iseend meie kirjanduse levitamiseks. Kui Kristus jõttis 5000 meest, siis tema ise ei jaganud leiba wälja, waid ainult murdis ja õnnistas seda; siis ta andis leiva jüngeritele ja need jagasid leiba rahwale.

Meie kirjanduslood ja kirjutajad on teinud oma kõige parema, et murda waimulikku leiba; nüüd meie, kirjandusewangelistid, peame teenima rahwast. See leib ei või jääda kirjandusladesse kõdnema. Selleks me wajame iga tahtliku jüdamega ja käe kaasabi. Milline võimalus meile kõigile!

Melijada kirjandusewangelisti meie diwisjonis teewad suurt tööd. Nad pole veel ilalgi enne lewitamud nii palju kirjandust nii lühikese aja jooksul, kui nüüd.

Kuid siiski on veel tuhanded inimesed, kes pole kuulnud seda kuulutust.

Püüame nüüd targalt ja wäsimatult kanda kuulutust kõigele maailmale, et kõik wõiksid mõista wiimse aja tõe, mis Kristus andis Johannelele Batmose saarel.

L. A. Bixie.

Imed õiges valguses

Imed on alati kõitnud inimmeeli. Isegi praeguse kristliku ja walgustatud ajastu inimesed pole sellest wabad, waid ka nüüdne ajawaim tüürib nende nähtamatute wõimude ilmutamist ootama, sellest saatus olenevaks peetakse. Soowitakse tõendusit Jumala olemasolust, mis tahetakse leida imedes ja imetegudes.

Ta neid leitakse ka tõelikult! Need on kodunenud kõikides maailma religioonides. Need ei esine mitte usudogmadena, waid tõestatud tõsiasjadena. Nendega rahuldatakse inimese imedeiha. Kui Kristus tänapäew inimeste keskel elaks, siis teda kuulwataks samuti üle imetähtede nõudmistega nagu wanastigi. Kuid ta annaks neile sama wastuse, nagu neilegi, kes elasid tema maie elu ajal, ja nimelt: „Tõesti, mina ütlen teile: Sellele soole ei pea imetähte antama.“ (Mark. 8,12.)

Siiski Kristus on teinud imesid ja töötanud teha imetegusid! Aga ka saatam tegi imetegusid ja teeb seda veel tänapäew. Kristuse õpetust püüti alati järele aimata, niisama ka tema imetegusid. Niisiis, imeteod wõiwad olla nii Jumalast kui saatanaast. Seega osutub tähtjaks küsimuseks, millised tunnused teewad wahet jumalikkude imetegude ja saatanaast teostatud imede wahel? Kas on see üldse võimalik?

Et meil täpseid wahetegemise tunnuseid ei ole, siis on nii usklikud kui uskmatud hädaohus pidama walesid imesid tõelikkudeks imedeks ja tõelikke imesid waledeks imedeks. On imesid, mis on kindlad tõe tõendajad, kuid on ka neid imesid, mille eesmärgiks on walet tõeks tembeldada. Me wajame tunnuist, millega neid üksteisest eraldada; muudu oleksid jumalikud imed kasutud ja teised eksiteele

viivad. Kui ei oleks saatana „walewäe imetähti ja imetegusid.“ (Zesj. 2,9.), mis pimestavad ja waleetele wiivad, siis wõiksime kindlad olla, et kõik imed on jumaliku päritoluga.

Biiblikil reegel wahetegemiseks.

Minja tõeliku juhatuse selgeks wahetegemiseks ujuliste imetegude wahel leiame piibafirjas: „Kui prohwet ehk unenägija peaks ju seas tõusma, ja ta lubab sulle ühe tähe ehk imeteo, ja see täht ehk imetegu tuleb, mis ta ju wastu rääkinud, ja ta ütleb: läheme teiste jumalate järele, mis ja ei tunne, ja teenigem neid; ei pea ja mitte selle prohwetit ehk unenägija sõna wõtma kuulda; Jehoowa teie Jumal kiusab teid, et ta saaks teada, kas teie olete need, kes armastavad Jehoowat, oma Jumalast kõigest omast südamest ja kõigest omast hingeist. Jehoowa oma Jumala järel peate teie käima, ja teda kartma ja tema käskusid pidama ja ta sõnu kuulma, ja teda teenima ja tema poole hoidma.“ 5. Moos. 13, 2—5.

Seega keelas Jumal iisraelitidel uskuda nendest tehtud imetegusid, selle õpetus ei olnud kooskõlas jumaliku õpetusega. Imede õige wõi ebawõige lähtekoha määrajaks oli imetegija seisukoht Jumala ja tema käskude wastu. Kui mingi ime juhtis ebajumalateenistusele, kinnitades mõnda unud õpetust, kui seda, mis antud Jumalast, siis pidi see imetäht kui walekõnede järel päritolew, ära heidetama. Jumalast selle kohta antud katsekiwi ütleb: „Hoidke käsuõpetuse ja tunnistuse poole; kui nemad ei räägi sedasimast sõna mööda, siis ei pea neil koitu olema.“ Zesj. 8, 20.

Zeesuse seisukoht imede kohta on wäljendatud üteldes: „Ei ole kedagi, kes ühe wägewa teo minu nimel teeb, ning wõib sedamaid kurja minu rääkida.“ (Mark. 9,39). Sellest järeldub: Kes end ilal tema isiku ja õpetuse wastu ütleb olewat, see ei wõi tema nimel imesid teha. Kui ta aga imetegusid teeb, siis see ei jünni mitte Kristuse wäe läbi ja neid ei pea tähele pandama. Seega on õigus reeglits: imede ehtsuse üle peab otustatama piibli järele. Õpetus otustab imede üle, kas need on jumaliku päritoluga.

Rahlastel juhtumitel on imed sagedasti teinud wahel õige ja wale prohwetit wahel. Nii näitaks Aaini ja Abeli loos, Mooses Baarao ees, Elias Baali preestrite keskel ja Zeesus ise wariseeride ees. Walewõimud, wõideldes tõe Jumala wastu, ei ole ilalgi teostanud imet, mis poleks ületatud suuremast tõe päritoluga imeteost. Seepärast olid iisraellidid sunnitud Zeesust uskuma. Seepärast arwatakse neile patuks, et nad ei uskunud Zeesuse õpetust, ehk nad küll nägid tema imetegusid: „Kui mina tegusid ei oleks teinud nende seas, mis ükski muu ei teinud, siis ei oleks neil mitte pattu, aga nüüd on nemad ka näinud ja wihanud nii hästi mind kui minu Tia.“ (Joh. 15, 24.)

Jumala ja inimeste wahel on wastastikune fohustus. Inimestel tuleb uskuda tõe, mis Jumal neile pakub. Jumal aga ei wõi inimest jätta selgusetusse tõe ja wale juhtes. Neid aga wõidakse ehitada, kui mõned imetegijad lewitaksid waleõpetust, ja kui keegi neist suurem imetegija neid ei oleks ette hoiatanud, et nad neid ei ujufs. Zeesus on aga selle jaoks hoiatuse annud, üteldes: „Sest walekristus ja waleprohwetid saawad üles tõusma ja juuri tähti ja imetegusid teegma, et nemad saaksid ehitada ka neid, kes ära walijetud, kui see wõiks sündida.“ (Matt. 24, 24.)

Nii siis, teine tähtis wahetegemise abinõu on: jumalikul imed on jumalast ette kuulutatud; Zeesus kuulutas oma imetegusid ette, kui ta algas oma õpetajaametiga (Luuka 4, 18. 19.), ja kui ta poleks neid täitnud, siis oluksid juudid õigustatud teda ära põlgama. Kuid mis sündis? „Zeesus Naatsaretist, kuida Jumal teda on wõidnud, Piiba Waimu ja wäega, kes on mööda maad käinud ja head teinud ja terwise saanud kõigile, kelle peale kurat oli wõimust saanud, sest Jumal oli temaga.“ (Ap. t. 10, 38.) Need ongi just need imed, mis juudid nende uskumatuses hüüdasid teeb.

Imetegudel üksi pole mingit tões weenwat wäge, kui need ka oma meelsuses ja sisetiselt eesmärgilt Jumalast ei ole. Haigete terwestegemisel ja jurnute ülesäratamisel oli Zeesusel tema juurimaks tõukejõuks kaastunne ja halastus, päästew armastus ja oma Tia austamine; kunagi ta ei pidanud sealjuures silmis omaentele austamist ega wõimu. Tema imetegudel oli aimus kõrge kõlbeline eesmärk tema terwiit nii waimule kui ihule. Waleprohwetid tegutsesid aga just wastupidiselt. Nad juhtiwad oma imetegudega tähelepantu enestele, toetuwad omaentele wäele ja tarkusele, ja ei otfi mitte Jumala, waid oma au. Ja peaasi: ei nende elu ega õpetus ole kooskõlas Jumala tahtmise ega tema Sõnaga.

Varim ja kindlam tõetunnistaja.

Kui Zeesus tõendas oma messiaatust oma jüngrite ees peale ülestõusmisest, siis ta juhtis neid prohwetikuulutusele, üteldes: „Eks Kristus pidanud seda kannatama ja oma ausse mine ma.“ (Luuk. 24, 26.) Ta nimetas neid rumalateks ja südamest pikaldajeks kõike seda uskuma; nad ei pannud tähele prohwetikuulutust, ega wõtnud seda oma tundmise katsekiwiks. Nad tahtsid alati näha, ja kui neile wõimaldati nende usu nähtaw põhjus, see on nägemine, siiski on nende kohta kirjutatud: „Silmad neil on, aga nad ei näe.“ Toomas ei tahtnud enne uskuda, kui ta wõis näha. Zeesus täitis tema soovid, kuigi mitte ilma etteheiteta, wõeldes: „Toomas, sa oled uskunud, sest et sa mind oled näinud; õndsad on need, kes ei näe ja siiski usuwad.“ (Joh. 20, 29.) On parem panna tähele prohwetitõna kui imesid. (2. Peetr. 1, 19.)

Tõelikult ei vaja imeid.

Tõelikult on kindel lootus nende asjade peale, mis veel oodatakse, ja nende asjade märguandmine, mis ei nähta. Nju läbi on Noa Jumalat austanud, ja laeva valmis teinud oma pere ärapäastmiseks, kui tema Jumalalt sõna jai neist asjust, mis veel ei olnud näha . . . Nju läbi võttis Abrahaham sõna kuulda, kui teda kutsuti, ja välja minna sinna paika, mis ta pidi päranduseks saama, ja läks välja ja ei teadnud mitte, kuhu ta pidi saama. (Gebr. 11.) Nju mehed ei ole iialgi oma usku rajanud imele, vaid usaldanud elavale Jumalale ja tema sõnale. Jeesus ei võtnud iialgi oma järgijatele, et nad peaksid imeid otsima

ja neisse uskuma, vaid: „Uskuge Jumala sisse ja ka minu sisse!“ Joh. 14, 1.

Tõelikult ei heida ka imeid kõrvale, vaid ta võtab neid Jumala kättemõistuse avaldujana. „Kui mina oma Isa tegusid ei tee, siis ärge uskuge mind; aga kui mina neid teen, siis uskuge tegusid, kui teie mind ei usku, et teie mõistate ja uskuksite, et Isa minu sees, ja mina tema sees olen.“ Nii on iga tõeliku uskliku eesõiguseks mitte jättuda kummalegi poole äärmusesse, sest temal on ju igal juhul kindel juht kättemõistuse üle otsustamiseks, ja see on kindel Jumala Sõna. „Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu jalatee peal.“

Ninetel M. B.

Misjonipõllud

Loeng 5. novembril.

Arstlik tegevus Pärsias.

Me oleme võinud õige vähe teha muhameedlaste jaoks Lähis- ja Kesk-Idas. Kõik meie töö on olnud 25 aasta festel väheste kristlaste jaoks nendel maadel, ja ainult vähejed on võidetud tõele. Kristlaste arv võrreldes muhameedlastega on väga väike, neid on ainult 5% elanike koguarvust.

12 aasta jooksul oleme arstlikus tegevuses muhameedlastega kokku puutunud. Meile näib, et arstlik tegevus on huure tähtsusega rahvale viimise kuulutuse viimises.

12 aasta eest ei olnud meil mingisugust arstlikku tegevust. Kuid jellel oli oma põhjus. Kolme aasta eest avasime ühe väikese apteegi. 1930. aastast alates on meil mõningad woodid õnnetute juhtumite puhuks ühes üüritud majas, mis on arstlikus tegevuseks ebasobane. Olukorra tõttu tulevad ainult väesed inimesed meie juure. Rikkamad sõidavad 100 võdi veel enam kui eental ajurasse linna.

Soolimata neist takistustest on seitseme aasta jooksul tuhanded haiged tulnud meie juure. Eln on mõnelgi päästetud, waku ja wiga kõrvaldatud, ja kõigile tablikele kuulajatele on kuulutatud ewangeeliumi.

Wõõdunud aastal ahtasime ühe silmakliiniku, mis on eduga töötanud. Sel wiisil oleme võinud teha palju tööd. Peaaegu pooled, kes on end ravinud meie juures, tulevad tagasi silmade ravinisele, mida me suudame eduga teha.

See koht maakeral on täis pimedatest inimestest. Me võime igas külas näha pimedaid nagu Bartimeus istumas tee ääres ja kerjamas. Me rõõmustame, et võime teha sama tööd, mida tegi meie Opetaja, kuma võime mõningatele anda silmanägemise tagasi. Peaks nägema selle inimese

rõõmu, kes on saanud jälle nägijaks. Ma mäletan üht wanemat naisterahvast, kes käsi kokku lõi ja hüppas nagu väike laps, kui ta võis jälle näha.

See töö lajeb meil kokku puutuda kristlaste ja muhameedlastega, rikaste ja waestega. Neile kõigile võime kuulutada ewangeeliumi.

Kui meie arstlik tegevus siin peab edasi minema, siis peab meil olema väike, hästi siinustatud kllinik. Säärane ajutus võib olla juureks kasuks kuulutustööle sel maal.

Loeng 12. novembril.

Oletame, see on sinu poeg . . .

Sel ajal kui algasime oma tööd misjonipõldudel, sõitis üks noor mees oma naisega üle mere, et saarel hakata töötama Issanda jaoks. Nende korter oli ühe sadamalinna ääres, kus üür oli küllalt madal, et nad suutsid seda maksta. Aga tervislikud olukorrad olid halvad. Malaria võttis maad, ja ka muud palawikahaigused puhkesid aeg-ajalt. Nad pühendasid oma jõu selleks, et tõde lewitada. Ükki haigestus mees kollatõwest. Tema naine ja tema kaastöölised seisid tema woodi ääres 4½ ööd-päeva ja siis pidid nägema teda handa warisemat. Me matime ta troopilise puu warjus, kuhu olid juba teised enne teda puhkama pandud. Tema perekonda ahtasime nii palju kui võisime. Me jätsime nad jumalaga, kui olid sõitmas tagasi kodumaale, ja me ise jäime samasse olukorda, millest see noor mees oli välja langenud.

See on üks pilt waremast ajast, kui meil ei olnud palawikust ähwardatud misjonipõldude jaoks erilist majandusplaani ega järjekindlate annetuste puudumistel ei olnud võimalik hoolitseda nende eest, kes on oma elu pühendanud misjonile. Tänapäew me võime misjonäridele ehitada kohasid elanuid ja maksta palka, millega võivad läbi saada. Jumal õnnistab nii meie andeid kui ka nende tulemusi.

Hoolitsemisega Jumala armu ja õnnistuse läbi selle eest, et neil ei oleks kannatada puudust ja nende töö ei saaks takistatud, kes on pühendanud oma parimad aastad oma elus pimedatel ja hädaohhtlikel maadel hingede päästmise tööle. Meie misjonierid tähendavad misjonijõududele seda: „Meie seisame teie kõrval oma palvetega, südamliku osavõetuga ja rahalise toetusega.“ Oletame, et see oleks sinu poeg või tütar. Kas ja siis ei tooks kõigest südamest oma järjekindlad misjonierid? See on sinu poeg usus. Sa pead teda toetama, nii nagu ta sind esindab eesliinil. Sest Jumal ütleb niihästi sinule kui temale: „Minge!“

Loeng 19. novembril.

Uuemat Kreekamaaalt.

Kreekamaa on 6,2 miljonit elanikku. Seal on mitmed tähtsad linnad, mida külastavad inimesed kogu maailmalt. Akropolis ja Partenon on Marxi mäe lähedal, millest apostel Paulus rääkis ateenlastele, kelledest mõned said usklikuks. (Mp. 17, 22—34.)

Beroes näidatakse veel üht kohta, kus Peetrus on rääkinud beroolastele. Seal on ka meil väike usklikude grupp. Linn asub 67 km lääne pool Tessaloonikast. Kaks tundi kulub ära, et sõita raudteel Tessaloonikast Beroesje. Paulus on käinud juba teed kaks päeva, võimalik ka, et ühe päeva ja ühe öö.

Üks teine piiblik kohd on Filippi, mis on umbes 250 km ida pool Tessaloonikast. Tänapäev on näha vaid veel varemed sellest suurest linnast, kus Paulus ja Timoteus viibisid mõned päevad. Linna lähedalt jookseb jõgi, kus näidatakse kohta, kus Paulus pidas esimese ristimistalituse Euroopas. (Mp. 16, 13—15.)

Viimase kümne aasta jooksul on kuulutuse kuulutamisel siin olnud edu, kuigi töö üldiselt on pikkamööda edasi läinud. Paljud perekonnad uurivad pühakirja ja iga kohtlane hing küsib: „Mis pean ma tegema, et ma õndsaks saaksin?“ Loomulikult on meil ka oma raskused, aga Jumal on meie aitaja hädaajal, ja meie usaldame teda. Meil on tarvis rohkem töölisi, nii et meil oleks võimalik kuulutada linnades nagu Wolos ja Katerinis.

Tarvis oleks ka sisse seada arstlikku tegevust sel maal. Meil on siin mõned tublid halastajad, kuid ei ole oma haiglat; seetõttu on need sunnitud minema tööle teistesse haiglatesse. Peale selle vajame toetust ajakirjade ja raamatute levitamiseks, sest me teame, et trükitööde levitamine on suur tugi evangeeliumi kuulutamisele. Palvel Ateenas oleks meile väga kasulik, kuid meil puuduvad vahendid seda muretseda. Meie suurim vajadus aga on kool meie laste ja noorte jaoks. Noortel on rahupäeva pärast mõningad raskused.

Kui meil oleks oma kool, kus neile õpetust anda, siis oleks see meile suur abi meie laste päästmiseks.

Loeng 26. novembril.

Misjonipõllud.

Selles veerandil kuulame misjonipõldude huvitavaimast osast. See on laialdane piirkond ja võtab enda alla Kesk-Euroopa, Lähis-Ida, Büha maa, Egiptuse, Pärsia ja Saksa Ida-Aafrika.

Karajate töö järele misjonitöös oleme meie tulnud sellele meenule, et wangeeliumi kuulutamine misjonipõldudel peab toimuma suuremalt osalt nende oma pärismaalaste poolt. Nende inimeste väljaoõpetamine, kes on vastava maa alamad, on kasulikum ja mõjuvaim tee evangeeliumi kuulutamiseks misjonipõllul. Me peame mõtlema sellele, et Jumala rahvale eelseisew raskusaeg on kõige hõlpsam läbi teha siis, kui meil on pärismaalased jutustajad, kes on kuulutust uurinud meie koolides. Nad viivad tööd Jumala abiga edasi, ka siis, kui misjonärid, teatavate olude sunnil, peavad maalt lahkuma. Näid juba on tihti väga raske välismaalastest misjonäridel luba saada. Tuudemärgid lasewad arvata, et on veel ainult aja küsimus, siis on mõnedki ukjed suletud, ja siis ei ole välismaalastest misjonäridel enam luba nendes maades töötada. Seepärast peaksite kiirustama ja viivitamatult koole avama nendes maades, et pärismaalased võiksid saada ette valmistatud. Igal maal on noori inimesi, keda võiks ette valmistada. Meil on suur igatjus õppimise järele meie õppeasutuses. Need koolid ei nõua nii väga suuri rahajummasid. Mõningad loodustused õpilastele ja mõned õpetajad täidavad selle eesmärgi. Me rõõmustame edu üle selle diviisjoni maades, kuid on veel tarvis nii mõndagi teha, et tööd lõpule viia.

UEUED ARUANDEKAARDID.

Igale kogudusele ja grupile on saadetud uued aruande-kaardid. Loodan, et need kergendavad aruandmise korraldamist. Igale liikmele on määratud üks aruande-kaart. Igal h. päeval võtab klassi õpetaja ümbrikust kaardid ja jagab need liikmete kätte misjonitöö äramärkimiseks. Selleks tuleb võtta umbes 4 minutit aega pärast h. p. kooli lõppu. Täidetud kaardid kogutakse jälle kohe kokku ja asetatakse ümbrikusse. Nii toimub see igal hingamispäeval. Veerandi lõpul koostab misjoniühingu kirjutaja nende kaartide järgi aruande ja saadab liidule.

Üksikult maal elavad liikmed telligu endale see kaart.

Koguduse kord

Töölised liidu juhtimise all. — Kõik liidu töölised — jutlustajad, piiblitöölised, osakondade juhid j. t., — alluvad liidu nõukogu juhtimisele. Need töölised saavad volituse liidult ja on vastutavad liidu, aga mitte mõne kohaliku koguduse ees. Kogudused võivad nõuda liidu tööliste abi või teenistust, esitades säärased nõudmised liidu esimehele, aga määramine oleneb igal juhul liidu nõukogust. Tööline on määratud töötama mõnes koguduses, kui aga liidu nõukogu leiab, et ümberpaigutamine on vajalik, siis otsustab ta seda. Töölised võivad esitada palve liidu nõukogule ümberpaigutuse otsuse muutmiseks, kui nad aga keelduvad koos töötamast nõukoguga ja loobuvad töötamast selle plaanide kohaselt, siis loetakse nad vastuhakkajaks ja talitatakse vastavalt sellele. Mingil tingimusel ei peaks nad pöörduma kaebusega koguduse poole liidu nõukogu otsuste vastu. Kui kogudus toetab töolist säärases olukorras, siis muutub ta liidu korra vastaseks.

Ametisse õnnistatud jutlustaja suhe koguduse tööle. — Määramisel kogudusse töölisena võtab ametisse õnnistatud jutlustaja seisukoha vanema või vanemate üle ja nad tegutsevad siis tema abidena. Õnnistamisel jutlustajaks ta sai õiguse olla tegev kõikidel ametitalitustel ja ta võib osa võtta kõikidest koguduse teenistustest. Tema peaks olema koguduse vaimulik juht ja nõuandja. Ta peaks õpetama koguduse ametnikke nende kohustustes, nõu andma neile kohustuste täitmisel ja aitama neid nõupidamisel kogu koguduste töö ja tegevuse üle. Õnnistamise õigusega on jutlustaja koguduse nõukogu liige ja tegutseb nõukogu esimehena. Juhul, kui jutlustaja soovib vabaneda nõukogu esimehe kohustest, siis saab selleks koguduse vanem. Nende kahe vahel peab olema tihe koostöö.

Jutlustaja, vanemate kaasa töötamisel, plaanitseb ja juhib kõiki koguduse jumalateenistusi, nagu jutlus hingamispäeva hommikul, palvekoosolekud jne., ning korraldab osasaamise koosolekuid, ristimisi jne. Tema ei peaks end ümbritsema oma valitud eriliste nõuandjatega, vaid alati koos töötama korraliselt valitud koguduse ametnikega.

Kogudused ei vali jutlustajat. — Jutlustajaid ei nimetata ega valita sellele kohale koguduse poolt. Nemad tulevad kogudusega ühendusse liidu nõukogu määramisel ja neid määramisi muudetakse aegajalt.

Evangelistid. — Et anda noortele meestele võimalust tõendada oma kutsumust evangeliumi tööle, valitakse vastavad kandidaadid evangelistideks. Evangelisti kutsumine konverentsi poolt

ei anna aga neile mingit võimu, välja arvatud õiguse, arendada kuulutamise andi. Evangelistil pole õigust juhatada koguduse talitusi ega töökoosolekuid. Ta ei või korraldada ristimisi, pühaõhtusöömaaga ega laulatustalitust. Tal pole luba juhatada koosolekuid, kus võetakse vastu ja heidetakse välja liikmeid kogudusest. Tal on õigus kuulutada, kaasa aidata vaimulikult igas koguduse tegevuses, juhatada misjonitööd ja eriti õhutada evangeelseid üritusi.

Teda võib valida teatud koguduse vanemaks ja õnnistada ametisse, kui on tehtud liidu poolt selleks erikorraldus. Säärasel juhtumil ta on varustatud koguduse vanema võimuga, kuid mitte rohkem. Tema ametisse õnnistamine ei anna talle õigust teenida kusagil teises liidu koguduses, välja arvatud, kui abivajav kogudus selle poolt hääletab, tehes seda liidu nõukogu või esimehe nõuandel.

Liidu nõukogul pole õigust volitada evangelisti alatiselt reisima kogudusest kogudusse, ristides- ja korraldades teisi koguduse talitusi, mis kuuluvad ametisse õnnistatud jutlustaja tegevuse piiridesse. Juhul, kui liidu nõukogu on annud ühekordse volituse seda teha, siis ei pea seda otsust võetama ametisse õnnistamise asemel. Sääraste tööliste määramine piirkonna vanemaiks ei pea tegema neid kõigutamatuks autoriteediks omal kohal.

Jutlustaja ametisse õnnistamine. — Evangelisti kutse ei kindlusta jutlustajaks õnnistamist. Alles pärast seda, kui ta on proovinud oma annet, võib teda panna ette ametisse õnnistamiseks. Otsus, kas ta on kõlvuline, ei olene töölisest endast ega ta sõprade mõjust. Ametisse õnnistamist peaks toimetatama kooskõlas järgneva plaaniga:

„1. Kuna jutlustajaks õnnistamine eraldab isiku pühale kutsele mitte ainult kohaliku põllu, vaid terve koguduse jaoks maailmas ja seepärast vajab ettenägelikku kaalutlemist, on järgnev plaan kindlaks juhtnööriks, välja arvatud erijuhtumid, kus on tõsiseid takistusi:

a) Ametisse õnnistamise küsimus võetakse esiteks hoolikale kaalutlemisele liidu nõukogus.

b) Jaatava otsuse puhul esitab kohalik liidu nõukogu kandidaatide nimed ühes andmete ja oma veendumustega uniooni nõukogule otsustamiseks.

c) Nende kahe organi otsused antakse tööklubade nõukogusse (järgmisel liidu aastapeakoosolekuks), kelle heakskiitva aruande järele teeb lõpliku otsuse täiskogu.

d) Juhul, kui evangelisti jutlustajaks õnnistamine otsustatakse uniooni või General Konve-

rentsi poolt, korraldab õnnistamise loomulikult vastav organ ise.

2. Kui näib olevat vajalik, et ametisse õnnistamine toimuks kahe aastapeakoosoleku vahel, siis võib see toimuda uniooni ja liidu nõukogude heakskiitmisel.

3. Enne kui toimub ametisse õnnistamine, peaks kandidaat hoolikalt läbi katsutama, et teada saada ta kõlbavust evangeeliumi tööle. Lähikatsumine peaks hõlmama suuri aluslikke evangeeliumitõdesid, ja järgnevat:

a) Kandidaadi isiklikud usulised läbielud.

b) Tema Pühakirja tundmine ja usk sellesse.

c) Piibli põhitõdede tundmine ja nende täielik omakstunnistamine, mida me oleme kutsunud kuulutama kogu maailmale.

d) Tema senised töötulemused evangelistina.

4. Kandidaatide lähikatsumine ametisseõnnistamiseks toimub ainult ametisse õnnistatud jutlustajate poolt, ja kui seal on esindajaid unioonist, divisjonist või General Konverentsist, siis peaks palutama ka neid kaasa aidata.

5. Ametisse õnnistamise talitus toimugu erikoosolekul, eelistatumalt hingamispäeva pärastlõunal; seeläbi on võimalik tõsta jutlustaja ametit rahva silmas ja teha kutse pühalikumaks kandidaadi südames. — „*Constitution, By-Laws, and Working Policy of the General Conference*“, lhk. 71, 72, 1930.

Piiblitöölised. — Väga tähtis osa töös on piiblitöölisel. Seda tunnustavad meie liidud, kes on kutsunud kohaseid isikuid astuma sellesse tööharru. Kuna sääraseid töölised on kutsutud liidu poolt, on nad samuti liidu juhtimise all, kui kõik teised töölised. Neid võib määrata ühest kohast teise, nagu nõuab töö. Neid võib kutsuda töösse üheskoos mõne evangelistiga, millisel juhtumil on nad evangelisti otsese juhtimise all tema tööpiirides. Ka võib paigutada neid mõnda linna töötama üheskoos mõne kogudusega. Liidu piiblitööliline ei peaks, välja arvatud erikorraldusel liidu poolt, valitama mõne koguduse ametisse, vaid peaks jäetama vabaks, et teostada isiklikku hingedevoitmise tööd.

Kirjanduslao kirjatoimetajad. — Need on liidu töölised ja nendena on nad liidu nõukogu ja esimehe juhtimise all. Kuigi nad on eriti tihe ühenduses kirjandusladudega, ei valita, määrata ega juhita neid kirjanduslao nõukogu poolt, vaid liidu poolt. Valides neid töölisi on vaja tähele panna, kes on saanud kirjanduslaos tarvismineva õpetuse.

Jutlustajad peavad abistama evangeliste. — Kui evangelist on kutsutud teostama evangeeliseid üritusi mõnes maakohas või linnas, kus asub kogudus jutlustaja juhtimisel, siis peaks jutlustaja abistama evangelisti kui isiklikku töölise, mis annab talle võimaluse saada tuttavaks tulevaste liikmetega. Nad peaksid koos nõu pidama, kuidas töötada üheskoos targemalt ja taktilisemalt säärase ürituste teostamisel.

Õpetuse ja korra vaieldavad punktid. — Ühelgi jutlustajal ega koguduse vanemal pole õigust teha pulti kohaks, kus kaitstakse vaieldavaid õpetuse või korra punkte. Kogudusel pole õigust anda mõnele isikule luba seletada isiklikke vaateid või arvamisi säärares küsimustes. Kus vajalik, nagu oli apostlikus koguduses, otsustatakse säärase asjad üldisel koguduse nõupidamisel.

Kristlase võitlus

Mis pidi lunastusplaan esile kutsuma? 1. Moos. 3, 15.

Kui kaua pidi kestma see vaen? Ilm. 12, 17.

Mis pidi olema Kristuse esimesel tulekul? Matt. 10, 34—36.

Kas Kristus mõtles mõõka, mida inimesed tarvitavad? 2. Kor. 10, 3. 4.

Mis ütles ta Peetrusele mõõga tarvitamise pärast? Matt. 26, 51. 52.

Mis oli Kristuse mõök? Ev. 6, 17; Ilm. 2, 16.

Kristuse sõna saab olema hävitav mõök vastastele. Ilm. 19, 15; Joh. 12, 48.

Milleks on see kohtlastele hingedele? Ebr. 4, 12.

Mida ootab meilt Kristus? 2. Tim. 2, 3. 4.

Kuidas? 2. Tim. 4, 2. 3.

Kas võime oodata maailmaga rahu ja poolehoidu, kui oleme Kristuse sõdurid? Joh. 15, 19; Joh. 16, 33.

Millise töötuse peale peame lootma? Matt. 10, 16—20.

Millised raskused on ustavatel Kristuse teenritel? Matt. 10, 32. 33.

Milline sõjahüüe oli varasel kogudusel? Ap. 4, 19. 20.

Wäljaandja: S. B. Abw. R. Eesti Liit. Toimetaja ja talitus: Merepuistee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Pilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aasta 150 senti. Posti jooksw arv 192.